

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE TRANSPORTS I MOBILITAT SOSTENIBLE

11627 *Ordre TRM/535/2026, de 18 de maig, per la qual s'estableixen disposicions relatives a l'autorització de material rodant auxiliar ferroviari.*

El Reial decret 929/2020, de 27 d'octubre, sobre seguretat operacional i interoperabilitat ferroviàries, incorpora al dret intern la Directiva (UE) 2016/797 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de maig de 2016, sobre la interoperabilitat del sistema ferroviari dins de la Unió Europea. Aquesta Directiva estableix les condicions que s'han de complir per aconseguir en el territori comunitari la interoperabilitat del sistema ferroviari i estableix els elements que formen part d'aquest sistema.

Entre aquests elements hi ha els diferents tipus de vehicles, incloent-hi els vehicles especials, com ara el material rodant auxiliar, que segons el Reial decret 929/2020, de 27 d'octubre, es defineix com «els vehicles ferroviaris que estan habilitats específicament per a les tasques de supervisió, reconeixement, així com els habilitats per a la construcció i el manteniment de la via i de les seves instal·lacions fixes, incloent-hi, entre d'altres, la maquinària de via i els vehicles ferrocarril-carretera (bimodals), així com els destinats a trens taller i de socors».

L'article 68.3 de la Llei 38/2015, de 29 de setembre, del sector ferroviari, estableix que, mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri de Foment (avui de Transports i Mobilitat Sostenible), a proposta de l'Agència Estatal de Seguretat Ferroviària, s'han de regular les condicions i els requisits per autoritzar el material rodant que circuli pels trams i les línies ferroviàries que formen part de la Xarxa Ferroviària d'Interès General.

En desplegament d'aquest article, el Reial decret 929/2020, de 27 d'octubre, estableix en l'article 76 que el ministre de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana (avui de Transports i Mobilitat Sostenible), a proposta de l'Agència Estatal de Seguretat Ferroviària, pot aprovar instruccions ferroviàries amb els requisits que ha de complir un subsistema per obtenir la corresponent autorització d'entrada en servei o de posada al mercat en el cas dels vehicles.

Actualment, està vigent la «Instrucció ferroviària: especificacions tècniques de material rodant ferroviari per a l'entrada en servei d'unitats autopropulsades, locomotores i cotxes», aprovada per l'Ordre TMA/576/2020, de 22 de juny (d'ara endavant IF MR ALC-20), que exclou el material rodant auxiliar del seu àmbit d'aplicació. Per a aquest tipus de vehicles, per als quals encara no s'ha publicat la seva pròpia instrucció ferroviària, continua vigent la normativa tècnica prèvia a l'actual marc legislatiu, és a dir, la Resolució de 10 de juliol de 2009, de la Direcció General d'Infraestructures, per la qual s'aprova l'«Especificació tècnica d'homologació de material rodant ferroviari: material rodant auxiliar» (d'ara endavant, ETH MRA).

El material rodant auxiliar, per les seves particularitats que el diferencien d'altres vehicles ferroviaris, està subjecte a problemàtiques pròpies. Mitjançant aquesta norma, que recull un conjunt de disposicions referides a aquest tipus de material rodant, es pretén abordar algunes d'aquestes particularitats que requereixen una regulació especial i que a continuació s'exposen més detalladament.

En primer lloc, l'especificació tècnica d'interoperabilitat relativa als subsistemes de control-comandament i senyalització del sistema ferroviari de la Unió Europea, aprovada mitjançant el Reglament d'execució (UE) 2023/1695 de la Comissió, de 10 d'agost de 2023, sobre l'especificació tècnica d'interoperabilitat relativa als subsistemes de control-comandament i senyalització del sistema ferroviari de la Unió Europea i pel qual es deroga el Reglament (UE) 2016/919 (d'ara endavant, ETI CMS), permet exceptuar els vehicles especials de l'obligació general d'estar equipats amb equips ETCS/ERTMS,

sempre que una regulació nacional ho permeti expressament. En aquest moment, tot i que Espanya és un país pioner en l'impuls de l'ERTMS en la seva xarxa i trens, es considera que equipar el material auxiliar amb sistemes embarcats ETCS/ERTMS no és imprescindible i pot no compensar la inversió econòmica i en els terminis que implica. Per tant, mitjançant aquesta Ordre es pretén regular la possibilitat d'exceptuar l'equipament en el material auxiliar.

De la mateixa manera, l'ETI CMS esmentada també obre la possibilitat d'exceptuar d'equipar d'ERTMS els vehicles tractors utilitzats en instal·lacions de servei. En les diferents normes aquests vehicles són designats amb diferents denominacions. Així, en l'ETI CMS es denominen «locomotores de maniobres». Per la seva banda, en l'especificació tècnica d'interoperabilitat del subsistema de material rodant «locomotores i material rodant de viatgers» del sistema ferroviari de la Unió Europea aprovada pel Reglament (UE) núm. 1302/2014 de la Comissió, de 18 de novembre de 2014 (d'ara endavant, ETI LOC&PAS), que és específica sobre material rodant i que defineix els tipus de vehicles, els cataloga com a «tractors de maniobres». En la pràctica, sota aquestes denominacions s'hi inclou un conjunt variat de vehicles amb diferents característiques, el denominador comú dels quals és que estan dissenyats per prestar servei en terminals. Aquesta Ordre regula la possibilitat d'exceptuar de l'equipament d'ERTMS en aquesta família de vehicles.

En segon lloc, es pretén aclarir la normativa d'aplicació en els processos d'autorització de material auxiliar mentre no s'actualitzi la norma tècnica nacional de referència. Actualment, es continua aplicant l'ETH MRA, l'única vigent avui dia d'un conjunt de normes emeses en el seu moment per als diferents tipus de vehicles ferroviaris i que tenien referències creuades, avui desactualitzades per la derogació de les altres especificacions ETH. Per la seva banda, les normes europees aplicables, com l'ETI LOC&PAS, estan impulsant cada vegada més la seva aplicació al material rodant auxiliar, en substitució de les normatives nacionals. Per això, així mateix, es regulen en aquesta Ordre els supòsits en què la norma tècnica aplicable a altres tipus de vehicles, la IF MR ALC-20, també es pot utilitzar de manera complementària al material rodant auxiliar.

Aquest text s'estructura en tres articles i tres disposicions finals.

Aquesta Ordre s'ajusta als principis de bona regulació que conté l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. La nova regulació compleix els principis de necessitat i eficàcia, atès que té per objecte clarificar la normativa d'aplicació al material rodant auxiliar, així com regular algunes de les especificitats d'aquest tipus de material, fet que ha de contribuir a millorar les condicions de seguretat operacional de les seves circulacions per la xarxa. Així mateix, la nova regulació és conforme al principi de proporcionalitat, ja que conté la regulació imprescindible per aconseguir els objectius proposats, sense que hi hagi altres mesures que es puguin acordar que suposin menys obligacions per als destinataris. Igualment, es respecta el principi d'eficiència, atès que no s'imposen noves càrregues als interessats. Igualment, la norma s'ajusta al principi de seguretat jurídica, ja que és coherent amb la normativa existent que desplega, i s'integra amb la resta de normes que regulen el sector afectat, tant nacionals com de la Unió Europea, de manera que conforma així un marc jurídic estable i clar, que ofereix certesa i en facilita l'aplicació als seus destinataris. Finalment, també és conforme al principi de transparència, ja que els objectius són clars i comprensibles, i el text de la norma s'ha sotmès al tràmit de consulta pública prèvia que estableix l'article 26.2 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, i al tràmit d'audiència directa de les organitzacions representatives i agents relacionats amb el sector i audiència i informació pública de l'article 26.6.

Durant la tramitació d'aquesta Ordre s'han escoltat els administradors d'infraestructures ferroviàries, les empreses ferroviàries, els fabricants de material rodant i les associacions d'empresaris del sector. Finalment, amb la finalitat d'assegurar l'encert de la norma, s'han sol·licitat els informes del Consell Nacional de Transports Terrestres i del Ministeri de Política Territorial i Memòria Democràtica, i així mateix el text s'ha sotmès a un tràmit de revisió prèvia per part de l'Agència Europea de Seguretat Ferroviària

(EUAR), en compliment del que estableixen els articles 13 i 14 de la Directiva (UE) 2016/797, sobre interoperabilitat i del que disposa l'article 12 del Reial decret 929/2020, de 27 d'octubre.

La competència per dictar aquesta norma ve donada, a part del que disposen els apartats 21a i 24a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, pel que estableix l'article 68.3 de la Llei 38/2015, de 29 de setembre, del sector ferroviari, que estableix que mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible s'han de regular les condicions i els requisits per autoritzar el material rodant que circuli pels trams i les línies ferroviàries que formen part de la Xarxa Ferroviària d'Interès General.

En virtut d'això, a proposta de l'Agència Estatal de Seguretat Ferroviària i d'acord amb el Consell d'Estat, dispo:

Article 1. *Àmbit d'aplicació.*

El que estipula aquesta Ordre s'aplica al material rodant auxiliar que circula per la Xarxa Ferroviària d'Interès General.

Article 2. *Excepció a l'obligació d'instal·lació d'equips ERTMS.*

1. Atenent la possibilitat d'excepció que ofereix l'apartat 7.4.3.2. de l'especificació tècnica d'interoperabilitat relativa als subsistemes de control-comandament i senyalització del sistema ferroviari de la Unió Europea, aprovada mitjançant el Reglament d'execució (UE) 2023/1695 de la Comissió, de 10 d'agost de 2023, els vehicles classificats en la categoria «material rodant auxiliar» que circulin per la Xarxa Ferroviària d'Interès General, queden exclosos de l'obligació d'estar equipats amb ETCS, RMR o ATO.

No obstant això, aquesta absència d'equipament no impedeix el desmantellament, si escau, dels sistemes classe B instal·lats en la línia.

2. Així mateix, atenent la possibilitat d'excepció que ofereix l'apartat 7.4.3.3. de l'especificació tècnica d'interoperabilitat indicada en l'apartat anterior, els vehicles tractors de maniobres usats en les instal·lacions de servei, actualment dins de l'àmbit d'aplicació de la Resolució de 10 de juliol de 2009, de la Direcció General d'Infraestructures, per la qual s'aprova l'«Especificació tècnica d'homologació de material rodant ferroviari: material rodant auxiliar» (d'ara endavant, ETH MRA), que estiguin en servei des de fa més de vint anys i que operin exclusivament en una part de la Xarxa Ferroviària d'Interès General en què no hi hagi ETCS ni estigui previst implantar l'ETCS en un termini de cinc anys, queden exclosos de l'obligació d'estar equipats amb ETCS.

3. Els administradors d'infraestructures han d'incorporar informació sobre aquestes excepcions en el registre de la infraestructura a què es refereix l'article 119 del Reial decret 929/2020, de 27 d'octubre, sobre seguretat operacional i interoperabilitat ferroviàries.

Article 3. *Normativa aplicable en absència d'instruccions ferroviàries per a material rodant auxiliar.*

1. Mentre no s'aprovi una instrucció ferroviària, de les que defineix l'article 76 del Reial decret 929/2020, de 27 d'octubre, especifica per a material rodant auxiliar, que substitueixi a l'ETH MRA, la normativa aplicable per als processos d'autorització és la següent:

a) Material rodant auxiliar al qual no sigui aplicable les especificacions tècniques d'interoperabilitat:

La normativa bàsica és l'ETH MRA, si bé les referències que inclou aquesta norma a altres especificacions tècniques d'homologació que van quedar derogades en entrar en vigor l'Ordre TMA/576/2020, de 22 de juny, se substitueixen per la «Instrucció ferroviària: especificacions tècniques de material rodant ferroviari per a l'entrada en servei d'unitats

autopropulsades, locomotores i cotxes», aprovada per l'Ordre TMA/576/2020, de 22 de juny (d'ara endavant IF MR ALC-20).

b) Material rodant auxiliar que s'hagi avaluat de conformitat amb les especificacions tècniques d'interoperabilitat, amb caràcter voluntari o en els supòsits prescrits d'aplicació obligatòria:

La normativa bàsica és la corresponent especificació tècnica d'interoperabilitat aplicable.

En aquest supòsit, com a normativa nacional complementària a aquestes especificacions europees, s'apliquen els requisits que estableix la IF MR ALC-20 per a locomotores.

No s'aplica l'ETH MRA excepte per als requisits de compatibilitat amb la infraestructura que es puguin identificar en el procés de recopilació de requisits que defineix l'article 13 del Reglament d'execució (UE) 2018/545 de la Comissió, de 4 d'abril de 2018, pel qual s'estableixen les disposicions pràctiques relatives a l'autorització de vehicles ferroviaris i al procés d'autorització de tipus de vehicles ferroviaris d'acord amb la Directiva (UE) 2016/797 del Parlament Europeu i del Consell.

2. De manera voluntària i a petició del sol·licitant, també es pot aplicar la IF MR ALC-20 en el curs d'una sol·licitud de no-aplicació de les especificacions tècniques d'interoperabilitat o de disconformitat amb les normes nacionals, d'acord amb el procediment que estableixen els articles 85 i 86, respectivament, del Reial decret 929/2020, de 27 d'octubre.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquesta Ordre ministerial es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1. 21è i 24è de la Constitució, que atribueixen a l'Estat les competències exclusives en matèria de ferrocarrils i transports terrestres que transcorrin per més d'una comunitat autònoma i d'obres públiques d'interès general, respectivament.

Disposició final segona. *Habilitació de desplegament i d'aplicació reglamentaris.*

L'Agència Estatal de Seguretat Ferroviària ha d'adoptar les mesures necessàries per al compliment i l'aplicació d'aquesta Ordre i ha de resoldre els dubtes que, en relació amb la seva interpretació puguin suscitar-se, i queda facultada per a la publicació de guies d'aplicació, parcials o totals, sobre aquestes.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquesta Ordre entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 18 de maig de 2026.–El ministre de Transports i Mobilitat Sostenible, Óscar Puente Santiago.